

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 1^η Δεκεμβρίου 1998, ημέρα Τρίτη, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυμένου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυμένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου, και

Λεωνίδα Νικολούζος

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, απουσίαζαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων BASF AKTIENGESELLSCHAFT και CLARIANT INTERNATIONAL AG, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στην συνεδρίαση παρέστη η γνωστοποιούσα εταιρεία BASF AKTIENGESELLSCHAFT δια των πληρεξουσίων της δικηγόρων Κωνσταντίνου Βουτεράκου και Σπύρου Θέμελη.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην σχετική αγορά προϊόντων. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι συντάχθηκαν με την εισήγηση της Γενικής Εισηγήτριας της Γραμματείας, ανέπτυξαν τις απόψεις της γνωστοποιούσας εταιρείας, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν τη μη απαγόρευση της συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη στις 16 Δεκεμβρίου 1998, ημέρα Τετάρτη, στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την Εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η παρισταμένη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. 2 του ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα, που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Περαιτέρω, κατά την διάταξη του άρθρου 4β παρ. 1 του αυτού ως άνω νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή

Ανταγωνισμού εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από της συνάψεως της συμφωνίας ή της δημοσιεύσεως της προσφοράς ή ανταλλαγής ή της αποκτήσεως συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχειρήσεως, όταν συντρέχουν τα αναφερόμενα κριτήρια ως προς το μέγεθος του μεριδίου της αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση ή ως προς το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση όπως τα ανωτέρω κριτήρια προσδιορίζονται στο άρθρο 4στ του ίδιου νόμου. Εξάλλου, κατά το άρθρο 4γ παρ. 1 του ίδιου νόμου, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην σχετική αγορά ή σε σημαντικά, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήματα και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 του ίδιου νόμου, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στην διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της απαγορεύσεως έχει ως συνέπεια την επιβολή προστίμου μέχρι 15% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στην προκείμενη περίπτωση, εκ των στοιχείων που συγκέντρωσε η Γραμματεία και τα οποία εκτίθενται στην εισήγησή της και συμπληρώνονται από τον φάκελλο της υποθέσεως αλλά και εξ' όσων εξετέθησαν κατά την ακροαματική διαδικασία και κατέθεσαν εγγράφως και προφορικά τα ενδιαφερόμενα μέρη, προέκυψαν τα εξής:

Στις 18 Σεπτεμβρίου 1998 υπεγράφη μεταξύ των εταιριών BASF AKTIENGESELLSCHAFT (καλούμενης στο εξής BASF) και CLARIANT INTERNATIONAL AG (στο εξής Clariant) Γενική Συμφωνία με την οποία η BASF θα αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο της παγκόσμιας δραστηριότητας της Clariant (100% θυγατρικής της εταιρίας CLARIANT AG) και των συνδεδεμένων εταιριών της, CLARIANT GmbH και CLARIANT CORPORATION, στον τομέα των υπεραπορροφητικών πολυμερών, ως μια εν λειτουργία επιχείρηση.

Σε εκτέλεση της ως άνω Γενικής Συμφωνίας, τα μέρη υπέγραψαν επίσης την ίδια ημερομηνία (18-9-1998) και τρεις επιμέρους συμφωνίες, οι οποίες μαζί με την προαναφερθείσα αποτελούν μια και μοναδική συναλλαγή και είναι οι εξής:

A. Σύμβαση Συναλλαγών μεταξύ της CLARIANT GmbH και της BASF σχετιζόμενη με την πώληση και μεταβίβαση του τμήματος της επιχείρησης που ασκείται από την CLARIANT GmbH (Σύμβαση Συναλλαγών Γερμανίας).

B. Σύμβαση Συναλλαγών μεταξύ της CLARIANT CORPORATION και της BASF CORPORATION σχετιζόμενη με την πώληση και μεταβίβαση του τμήματος της επιχείρησης που ασκείται από την CLARIANT CORPORATION (Σύμβαση Συναλλαγών ΗΠΑ).

Γ. Σύμβαση Μεταβίβασης Πνευματικής Ιδιοκτησίας μεταξύ της Clariant και της BASF, σχετιζόμενη, μεταξύ άλλων, με την πώληση και μεταβίβαση Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

Ως εκ τούτου, στον τομέα των υπεραπορροφητικών πολυμερών, η BASF θα εξαγοράσει το σύνολο της παγκόσμιας δραστηριότητας της Clariant και των συνδεδεμένων εταιριών της, μέσω της αγοράς παγίων περιουσιακών στοιχείων όπως εξοπλισμός, μηχανήματα, οχήματα, πνευματική ιδιοκτησία, κατάλογοι προμηθευτών και πελατών κλπ.) Αντικείμενο της μεταβίβασης είναι ιδίως οι εγκαταστάσεις στις ΗΠΑ της Clariant και συγκεκριμένα στο Portsmouth, Virginia, μαζί με τα

περιουσιακά στοιχεία που αφορούν την δραστηριότητα των υπεραπορροφητικών του ομίλου Clariant. Από την ως άνω μεταβίβαση εξαιρούνται όλα τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, που βρίσκονται στο εργοστάσιο παραγωγής της Clariant GmbH στην Φραγκφούρτη και χρησιμοποιούνται στην εμπορική παραγωγή υπεραπορροφητικών πολυμερών, καθώς και το προσωπικό του εν λόγω εργοστασίου, τα οποία παραμένουν στην κυριότητα της Clariant. Στις εγκαταστάσεις αυτές, θα παράγονται υπεραπορροφητικά για λογαριασμό της BASF με σύμβαση τύπου «φασόν» διάρκειας έως το 2000 και με δικαίωμα παράτασης από την BASF.

Κατά τον τρόπο αυτόν, με την ολοκλήρωση της εν λόγω εξαγοράς, η εταιρεία BASF αποκτά άμεσα τον έλεγχο της Clariant, περίπτωση που συνιστά συγκέντρωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. 2 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών για το έτος 1997 της εξαγοράζουσας εταιρείας Basf ανήλθε σε 28.396 εκατομμύρια ECU, ενώ ο κύκλος εργασιών της στην Ελλάδα ξεπέρασε τα 90 εκ. ECU.

Σε ότι αφορά την εξαγοραζόμενη εταιρεία, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της για το έτος 1997 ανήλθε σε 178.173.266 ECU, ενώ ο κύκλος εργασιών της στην Ελλάδα προσέγγισε τα 2 εκ. ECU.

Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει κατωτέρω, καλύπτεται η μία εκ των προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του μεριδίου αγοράς.

Η εταιρεία BASF, η οποία αποκτά τον έλεγχο του τομέα υπεραπορροφητικών πολυμερών της εταιρείας Clariant, είχε υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ως άνω νόμου, πράγμα το οποίο και έπραξε εμπρόθεσμα, αφού η Γενική Συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων εταιριών, υπογράφηκε την 18 Σεπτεμβρίου 1998 και η συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία της Επιτροπής την 2 Οκτωβρίου 1998.

Η σχετική αγορά, στην οποία αφορά η εν λόγω συγκέντρωση είναι αυτή των υπεραπορροφητικών πολυμερών, τα οποία είναι «ελαφρώς συνυφασμένα νιτρικά πολυακρυλικά» και χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις, όπου απαιτείται μέγιστη συγκράτηση υγρών. Η χρήση τους εντοπίζεται κυρίως στις πάνες (μωρών και ενηλίκων) και σε περιορισμένο βαθμό στον χώρο της γυναικείας υγιεινής. Τα υπεραπορροφητικά πολυμερή θεωρούνται ως ένα βαθμό υποκατάστατα της κυτταρίνης, η οποία είναι επίσης απορροφητική. Επειδή όμως τα υπεραπορροφητικά πλεονεκτούν σε σχέση με την κυτταρίνη, τείνουν να χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο στην παραγωγή των σχετικών προϊόντων από την σύγχρονη βιομηχανία, σε σχέση με την κυτταρίνη. Οι συμβαλλόμενες στην παρούσα συγκέντρωση εταιρίες δεν δραστηριοποιούνται στην παραγωγή κυτταρίνης.

Στην σχετική αγορά των υπεραπορροφητικών πολυμερών, η εξαγοράζουσα εταιρία BASF δραστηριοποιείται μέσω της συμμετοχής της κατά 50% στην Γερμανική εταιρία ULTRASOB CHEMIKALIEN GmbH, η οποία ανήκει κατά 50% στην BASF, κατά 50% στην Ιαπωνική εταιρία NIPPON SHOKUBAI COMPANY Ltd και αποτελεί κοινοπραξία πωλήσεων (διανομής). Ως μέρος της συμφωνίας της με την Clariant, η BASF έχει καταγγείλει την ως άνω κοινοπραξία διανομής, με ισχύ από 31^η Δεκεμβρίου 1998. Στην Ελληνική αγορά η BASF δεν παρουσιάζει δραστηριότητα στον τομέα των υπεραπορροφητικών πολυμερών.

Η εξαγοραζόμενη εταιρία Clariant αποτελεί παραγωγό υπεραπορροφητικών πολυμερών. Στην Ελληνική αγορά διαθέτει τα προϊόντα της απευθείας από την Ελβετία (όπου και η έδρα της) και μοναδικός πελάτης της είναι η εταιρία παραγωγής πανών Monlyncke.

Σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο, εκτός από τα μέρη που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, δραστηριοποιούνται στην σχετική αγορά μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες όπως οι Stockhausen, Sanyo, Chemdal, DOW, Allied Colloids και Atochem.

Σε εθνικό επίπεδο, στην σχετική αγορά δραστηριοποιούνται εκτός από την εταιρία Clariant και οι εταιρίες Stockhausen, Sanyo-Sakai και Chemdal. Τα μερίδια που κατέχουν σε αυτήν είναι Clariant 52,5% (με πελάτη την εταιρία Monlyncke), Stockhausen 14,3% (με πελάτη την εταιρία Ινφα ABEE), Sanyo-Sakai 31,5% (με πελάτη την εταιρία Λινέτ Ελλάς ΑΕ) και Chemdal 1,7% (με πελάτη την εταιρία Λινέτ Ελλάς ΑΕ). Στην ανωτέρω σχετική αγορά, η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει τον ανταγωνισμό, για τους κάτωθι λόγους:

Με την ολοκλήρωση της υπό κρίση συγκέντρωσης δεν θα προκύψει άθροισμα μεριδίου αγοράς, καθόσον η εξαγοραζόμενη εταιρία BASF δεν έχει καμμία δραστηριότητα στον Ελληνικό χώρο στην αγορά υπεραπορροφητικών πολυμερών, ενώ έχει καταγγείλει την κοινοπραξία της με την Ultrasonb, όπως προαναφέρθηκε. Το μερίδιο της Clariant στην ίδια αγορά, ανέρχεται μεν σε ποσοστό 52,5% αλλά το μέγεθος της εν λόγω αγοράς είναι σχετικά μικρό, ενώ σε αυτήν δραστηριοποιούνται γνωστές πολυεθνικές εταιρίες (Stockhausen, Sanyo-Sakai, Chemdal) με ισχυρή χρηματοοικονομική δύναμη.

Με βάση τα παραπάνω, κρίνεται ότι ο πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων στην σχετική αγορά είναι έντονος. Η θέση και η χρηματοοικονομική δύναμη των υπό συγκέντρωση εταιρειών δεν είναι ισχυρότερη αυτών των ανταγωνιστών τους. Νομικοί ή πραγματικοί περιορισμοί στην είσοδο νέων επιχειρήσεων στην σχετική αγορά, δεν υφίστανται, με δεδομένο ότι αυτές αφορούν για την Ελλάδα κυρίως εισαγωγικό εμπόριο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαινεται ότι δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση για να απαγορευθεί η από 2.10.1998 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση των εταιρειών BASF AKTLENGESELLSCHAFT και CLARIANT INTERNATIONAL AG.

Η απόφαση εκδόθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 1998.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Σταύρος Αργυρόπουλος

Αντώνιος Μέγγουλης

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου